

- जथाभावी औषधीको प्रयोगले स्वास्थ्यमा गम्भीर समस्या देखिन सक्छ । त्यसैले,
- मान्यताप्राप्त चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाहविना औषधी सेवन नगरौं,
- बिरामी हुँदा घरमा बाँकि रहेका पुराना औषधी नखाऔं,
- अरुलाई सज्जो भयो भन्दैमा देखासिकी गरेर सोही औषधीको प्रयोग नगरौं,
- सामान्य स्वास्थ्य समस्यामा एन्टिबायोटिकको सेवन नगरौं,
- एन्टिबायोटिक चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह अनुसार पुरा मात्रामा सेवन गरौं,
- म्याद नापेका औषधीलाई जथाभावी नफालौं,
- जनावर तथा पशुपन्छीहरूलाई छिटो हुकाउन वा तौल बढाउन एन्टिबायोटिकको प्रयोग नगरौं ।

अमृत माविमा पहिलो पटक दाता पुगेपछि....

राजगढ(प्रस)। आर्थिक, सामाजिक र भौगोलिक हिसावले पछि परेको सीमावर्ती बाह्रदशीको अमृत माविमा दाताहरू न्यानो कपडा लिएर पुग्दा अधिकांश सीमान्तकृत समुदायका विद्यार्थीहरूमा हर्षको सीमा नै रहेन। पहिलो पटक दाताहरू आएको हुनाले न्यानो कपडा लिन विद्यार्थीहरू आतुर देखिए। यो जाडो मौसममा अधिकांश विद्यार्थीहरू स्वीटरबिना नै विद्यालय आएका थिए। धेरैको विद्यालय पोशाक च्यातिएको थियो भने खुट्टामा जुता लगाउने कमी थिए। भारतीय सीमासंग जोडिएको बाह्रदशी १ को भागुडुब्बामा रहेको अमृत मावि जहाँ अधिकांश सीमान्तकृत, आदिवासी, जनजाति र मुस्लिम समुदायका विद्यार्थी

पढ्छन्, सोही विद्यालयमा दाताहरू स्वीटर बाँड्न पुगेका थिए। जम्मा ४९६ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको त्यस विद्यालयमा दलित समुदायका ८८, आदिवासी जनजाति समुदायका ३३०, बाहुन क्षेत्री समुदायका ३१ जना पढ्ने गरेको विद्यालयले जनाएको छ। सोही विद्यालयका विपन्न विद्यार्थीहरूलाई लीलामाया खड्का आदर्श फाउन्डेसनले न्यानो कपडा वितरण गरेको हो। गरिव तथा विपन्न वर्गका ४९६ जना विद्यार्थीलाई न्यानो कपडा वितरण गरिएको फाउन्डेसनकी संरक्षक शिक्षा खड्का गणेशले जानकारी दिइन्। लीलामाया खड्का आदर्श फाउन्डेसन, भ्रामा एफसी, फ्रेन्जको सहयोगमा वितरण

गरिएको न्यानो कपडा वितरणको कार्यक्रमको व्यवस्थापन सहारा नेपालले गरेको हो। विद्यालयका प्रधानाध्यापक रामबहादुर बुढाथोकीले आफ्नो विद्यालयमा वर्षौंपछि परोपकारी संस्थाले विद्यार्थीहरूलाई सहयोग गरेकोमा धन्यवाद व्यक्त गरेका छन्।

एनएसएल टिम भ्रामा एफसीका अध्यक्ष विक्रम खड्काले फाउन्डेसनमार्फत आफू जन्मेको हुर्केको ठाउँको विद्यालयमा परोपकारी काम गरेकोमा प्रअ बुढाथोकीले आभार प्रकट गरेका छन्।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सहारा नेपालका कार्यकारी प्रमुख महेन्द्रकुमार गिरीले विपन्न विद्यार्थीलाई न्यानो कपडा वितरण गरेर फाउन्डेसनले ठूलो योगदान गरेको बताए। गिरीले हुनेले नहुनेहरूलाई सहयोग गर्न जरुरी रहेको धारणा व्यक्त गरेका छन्। उनले आगामी दिनमा पनि सामाजिक कामलाई निरन्तरता दिन आग्रह गरे।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष भूमिराज थापाको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा पूर्व मन्त्री टेकनारायण राजवंशीलगायतले मन्तव्य राखेका थिए। कार्यक्रममा लीलामाया खड्कासहित फाउन्डेसन परिवारको सहभागिता रहेको थियो।

बाह्रदशी गाउँपालिका १ भागुडुब्बामा राजवंशी, सन्थाल, मुसलमान र यादव जातिको बसोबास सदियौंदेखि पाइन्छ। दशकौंदेखि भौतिक अभाव भेल्दै आएका भागुडुब्बावासीले २० को दशकसम्म शिक्षा आर्जन गर्न पाएका थिएनन्। गाउँमा शिक्षाको जग बसाउन समाजसेवी अग्रज स्व.अमृतलाल

❖ बाँकी तस्त्रो पृष्ठमा

पूर्वमेयर शिवाकोटीसंग अदालतले लियो बयान

भ्रामा(प्रस)। घरेलु कामदारको रूपमा राखिएको १६ वर्षीया नाबालिकालाई जबरजस्ती करणी गरेको आरोपमा पक्राउ परेका बिर्तामोड नगरपालिकाका पूर्व नगर प्रमुख ध्रुवकुमार शिवाकोटीसंग भ्रामा जिल्ला अदालतमा बयान लिइएको छ। आइतवार दिउँसो करिब ३ घण्टा शिवाकोटीसंग बयान लिइएको हो।

उनीविरुद्ध शुक्रवार भ्रामा जिल्ला अदालतमा अभियोग पत्र दायर गरिएको थियो। आइतवार बयानमा नै समय सकिँएकाले थुनेछेक बहस हुन पाएन। सोमवारदेखि बहस शुरु हुने जनाइएको छ। शिवाकोटीको पक्षमा अशोक पोखरेल, गजेन्द्र आचार्य, टंक उ्रेतीजस्ता कानून व्यवसायीहरूले बहस गर्न लागेका छन्। शिवाकोटीको सो न्यायाधीश नवीनकुमार जोशीको ५ नं इजलासमा परेको छ।

घरेलु कामदारको रूपमा राखिएको नाबालिकालाई करणी गरेको आरोपमा प्रहरीले उनलाई पक्राउ परेकै दिनदेखि बीएण्डसी अस्पतालमा राखेको छ। स्वास्थ्यमा समस्या भएको देखिएपछि शिवाकोटीलाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो। प्रहरीले उनलाई गत मंसिर २४ गते पक्राउ गरेको थियो।

भ्रामामा सवारी दुर्घटनामा दुईजनाको मृत्यु

भ्रामा(प्रस)। भ्रामाको बिर्तामोड ८ मा मोटरसाइकलको ठक्करबाट एकजनाको मृत्यु भएको छ। शनिवार साँझ ६.३० बजे बिर्तामोड ८ को देउनियाबाट सुकुमवासी टोल जाने भित्री सडकखण्डमा बा ७५ प ९११५ नम्बरको मोटरसाइकलको ठक्करबाट सोही ठाउँका ५३ वर्षीय चित्रहाड श्रेष्ठ घाइते भएका थिए। दुर्घटनापछि

दुवै पक्षको सहमतिमा उपचारको लागि कहिकतै नगई श्रेष्ठ घरतर्फ गएको भनी बुझिएको छ। आइतवार बिहान आफ्नै घरको सुत्ने कोठामा सुतिरहेको अवस्था उनी मृत फेला परेका थिए। दुर्घटना गराउने मोटरसाइकल र मोटरसाइकल चालक बिर्तामोड ८ बस्ने २५ वर्षीय बुद्ध बस्नेतलाई इलाका प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडले नियन्त्रणमा लिएको छ। यसैबीच प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुरले घाइते श्रेष्ठको

निमोनियाका कारण मृत्यु भएको रिपोर्ट दिएपछि मृतकका आफन्तहरू आक्रोशित भएका छन्। उनीहरूले सही रिपोर्ट नदिएसम्म शव नबुझ्ने अडान लिएका छन्। चिकित्सकले पूर्णरूपमा जाँच नगरी सो रिपोर्ट दिएको हुनसक्ने भन्दै अस्पतालका निमित्त मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट डा. रामबाबु खड्काले दुर्घटनाबाट मृत्यु भएको रिपोर्ट प्रहरीलाई उपलब्ध गराउने जानकारी दिए। श्रेष्ठको टाउकोमा चोट लागेको देखिएको छ।

त्यस्तै काँकडभिट्टामा भारतीय स्कोरपियो गाडीको ठक्करबाट एक पैदलयात्री महिलाको मृत्यु भएको छ। शनिवार साँझ ५.३० बजे मेचीनगर नगरपालिका वडा नम्बर -६ फाईरिड चोकस्थित पूर्वपश्चिम राजमार्गमा इटाभट्टाबाट भारतको पानीट्याकीतर्फ जाँदै गरेको डब्लुबी ७४ बीएन ६८८५ नम्बरको स्कोरपियो गाडीले मेचीनगर नगरपालिका ६ साठीबिधा बस्ने अन्दाजी ५८ वर्षीया माला थापालाई बाटो क्रस गर्ने क्रममा ठक्कर दिएको थियो।

घाइते थापालाई उपचारको लागि चालक भारत पानीट्याकी बस्ने २१ वर्षीय विकास बिष्ट आफैले गाडीमा हालेर बिर्तासिटी अस्पताल बिर्तामोडमा भर्ना गरेका थिए। ती महिलाको उपचारका क्रममा राति १०.३५ बजे मृत्यु भएको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय भ्रामाले जनाएको छ। गाडी र चालकलाई इलाका प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडले नियन्त्रणमा लिएको छ।

विद्यार्थीलाई न्यानो कपडा र शैक्षिक सामग्री

भ्रामा(प्रस)। लायन्स क्लब अफ बिर्तामोडले हिल्दवारी-२ का दुईवटा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई न्यानो कपडा र शैक्षिक सामग्री वितरण गरेको छ। हिल्दवारी-२ स्थित राष्ट्रिय एकता प्राथमिक विद्यालयका ११० जना बालबालिकालाई जाडोका लागि न्यानो कपडा वितरण गरिएको हो। लायन्स क्लब अफ बिर्तामोडका अध्यक्ष प्रदिप खरेलको अध्यक्षता तथा हिल्दवारी २ का वडा अध्यक्ष शुक्ललाल राजवंशीको प्रमुख

आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा लायन्स लिडर पूर्व अध्यक्ष सत्यनारायण शर्मा, सुरज रौनियार, विद्यालयका प्रधानाध्यापक द्वारिका सुवेदीले मन्तव्य राखेका थिए। लायन्स क्लब अफ बिर्तामोड सचिव धनेन्द्र खनालले कार्यक्रम संचालन गरेका थिए। त्यसैगरी हिल्दवारी वडा नं २ मे रहेको नव सृजना प्राथमिक विद्यालयका ७० जना विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सामग्री वितरण गरिएको छ। लायन्स क्लब अफ

बिर्तामोडका अध्यक्ष प्रदिप खरेलको अध्यक्षता तथा विद्यालयका प्रधानाध्यापक भिम दाहालको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा पूर्व प्रधानाध्यापक भिमप्रसाद उ्रेती, लायन्स लिडर पूर्व अध्यक्ष सत्यनारायण शर्मा, सुरज रौनियार, संगीता रौनियारको आतिथ्य रहेको थियो। कार्यक्रमको संचालन लायन्स क्लब अफ बिर्तामोडका सचिव धनेन्द्र खनालले गरेका थिए।

कुकुर सवारी दुर्घटनाको कारण बन्दै

• लक्ष्मी उ्रेती

मेचीनगर। भ्रामा भद्रपुरका निश्चल राजभण्डारीको सवारी दुर्घटनामा परी काठमाण्डौमा मृत्यु भयो। भक्तपुरको सानो ठिमीमा चार दिनअघि भएको स्कुटर दुर्घटनामा परी गम्भीर घाइते भएका राजभण्डारीको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो। बाटो काट्दै गरेको कुकुरलाई बचाउने क्रममा स्कुटर अनियन्त्रित भएर श्रीमतीसहित उनी दुर्घटनामा परेका थिए।

जोगियो। चार दिन अस्पताल बसेर मेजर शल्यक्रियापश्चात् उनी घर फर्किए।

मेचीनगर नगरपालिका नगर प्रमुखको सचिवालयका स्वकीय सचिव आशिष पौडेल केही महिनाअघि दुर्घटनामा परे। अस्पताल बसेर हातको शल्यक्रिया गरेर फर्किए। केही दिन अघिमात्र कुकुरको कारण मेचीनगर-१२ सहरेडाँगीका तीर्थ घिमिरे पूर्वपश्चिम लोकमार्गको

बिर्तामोडस्थित बुझवारीमा दुर्घटनामा परी गम्भीर घाइते भए। मेचीनगर-४ को बाहुनडाँगीबाट काँकरभिट्टातर्फ आउँदै गर्दा एकजना सञ्चारकर्मी पनि कुकुरकै कारण दुर्घटनामा परेका थिए। यी माथिका सडकमा सवारी चल्लाउँदा कुकुरसँग ठोक्किएर हुने सवारी दुर्घटना र त्यसबाट हुने क्षतिको प्रतिनिधि घटनामात्र हुन्। हरेक वर्ष कुकुरकै कारण हुने सवारी दुर्घटनाबाट धनजनको ठूलै क्षति हुने गरेको छ। दुई पात्रे मात्र होइन, चार

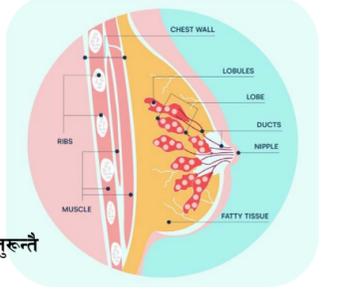
पात्रे सवारी साधनसमेत बेला बखत कुकुरसँग ठोक्किएर दुर्घटना हुने गरेको ट्राफिक प्रहरीको भनाई छ। चार पात्रे सवारी साधन कुकुरसँग ठोक्किएपछि उनीहरू बीमाका लागि प्रहरीसँग कागजात बनाइदिन भन्दै आउने गरेका छन्। यो वर्षमा मात्र ४५ वटा सिफारिस बनाइदिएको प्रहरीको भनाई छ। विज्ञहरूका अनुसार चालकको लापरवाही, क्षमताभन्दा बढी यात्रु बोक्ने प्रवृत्ति र यात्रुको पनि असावधानीजस्ता

मानवीय त्रुटि नेपालमा हुने अधिकांश सडक दुर्घटनाको मुख्य कारण हुन्। पछिल्लो समय भने सडकमा हिंड्ने कुकुरसमेत दुर्घटनाको कारण बनेको ट्राफिक प्रहरी नायव निरीक्षक पूर्ण गौतमको भनाई छ।

'कुकुरसँग ठोक्किएका घटना थुप्रै छन्' ट्राफिक प्रहरी नायव निरीक्षक गौतमले भने 'तर, यसबाट मानवीय क्षति कम हुन्छ यदि तीब्र गतिमा सवारी साधन चलाएको छ भने मानिसको मृत्यु पनि हुन सक्छ।' सामुदायिक कुकुरसमेत दुर्घटनाको कारण बन्दै गएका छन्। यस्ता कुकुर हरूको नियन्त्रणमा लामुपर्ने स्थानीय भरतकृष्ण थापाको भनाई छ। बेलैमा यस्ता कुकुर नियन्त्रण नगरे अफ टुलुटुला दुर्घटना हुने र त्यसबाट ठूलो मात्रामा धनजनको क्षति बेहोरने बाध्य हुनुपर्ने भएकाले त्यसतर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान जान जरुरी रहेको थापाले औल्याएका छन्।

प्राणघातक स्तन क्यान्सरबाट बचौं स्तन क्यान्सरका लक्षणहरू

- स्तन वा काखीमुनि नदुख्ने गिर्खा वा गाँठो देखिनु,
- स्तनको छालामा निको नहुने घाउ आउनु,
- स्तनको आकारमा परिवर्तन हुनु,
- स्तनको छाला सुन्तलाको बोक्राजस्तो हुनु,
- स्तनको मुन्टा भित्रतर्फ जानु,
- स्तनको मुन्टाबाट रगत वा पीप बग्नु,
- स्तन दुख्नु वा सुनिनु,
- यस्ता कुनै पनि लक्षण देखिए तुरुन्तै चिकित्सकसंग परामर्श गर्ौं

भ्रामा गाउँपालिकाको कार्यालय
टाँघनडुब्बा, भ्रामा

भीम रावलले पूर्वमा शक्ति जुटाउँदै

भापा(प्रस) । नेकपा एमालेले कारवाही गरेपछि वैकल्पिक शक्ति निर्माणको तयारीमा जुटेका भीम रावलप्रति भापाका धेरैजना आकर्षित भएका छन् । स्वतन्त्र र पार्टीबाट असन्तुष्ट बनेका भापाको दूला जमातले सुनसरीमा गएर रावललाई भेटेका छन् । रावल सुनसरीमा भरौल भेट्टान क्लबले आयोजना गर्ने भनिएको अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रण भरौल भेट्टान गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताको उद्घाटन गर्न आएका थिए । तर, त्यो कार्यक्रम नभएपछि उनले बराहक्षेत्रकै एक होटलमा विभिन्न पार्टीबाट असन्तुष्ट भएकाहरूलाई भेटेका थिए ।

भापाबाट एमालेका असन्तुष्ट नेता कार्यकर्ता, दुर्गा प्रसाईंका समर्थक, एकीकृत समाजवादीका नेता कार्यकर्ता, वीपी काग्रिसका कार्यकर्ता र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका कार्यकर्ता रावललाई भेट्न सुनसरी गएका हुन् । समूह-समूह बनाएर उनीहरूले रावललाई भेट गरेको सम्पर्क व्यक्तिको रूपमा काम गरिरहेका डम्बर गिरीले जानकारी दिए । भापाबाट डम्बर गिरी, श्याम पाठक, गोपी गिरीजस्ता व्यक्तिको रावलको पक्षमा खुलेरै लागेका छन् । त्यस्तै नरेश खरेल, शेरबहादुर थापा, भीम अधिकारी, जीवनकुमार श्रेष्ठ, दुर्गा भट्टराईलगायतसंग सम्पर्क भइरहेको बताइन्छ । एमालेका असन्तुष्ट, स्वतन्त्र रहेका, पुराना वामपन्थी, एकीकृत समाजवादीका कार्यकर्ताहरू बढी रावलप्रति आशावादी देखिएका हुन् । उनीहरूले पहिला स्पष्ट राजनीतिक गन्तव्य निर्माण गर्न अप्ठ्यारो गरेका छन् । रावल भापा आउने कार्यक्रम रहेको थियो । उनको कार्यक्रम भद्रपुरमा राखिएको थियो । तर, भद्रपुर नगरपालिकाकी पूर्व उपप्रमुख चन्द्रा श्रेष्ठको छोराको निधनका कारण रावल भापा आउने कार्यक्रम स्थगित भएको बताइएको छ ।

कार्यक्रम सहभागी भएका नेकपा एकीकृत समाजवादी सुनसरी जिल्लाका सचिवालय सदस्य गोकुल थापाकाअनुसार बराह क्षेत्रमा भएको कार्यक्रममा २ सय बढी कार्यकर्ता रहेका थिए । 'धेरै एमालेका असन्तुष्टहरू थिए,' उनले भने 'भापादेखि समेत आएका थिए ।'

एमालेको दबावमा फुटबल प्रतियोगिता भने स्थगित भएको थियो । 'एमालेले कारवाही गर्नुभन्दा अगाडि नै उहाँलाई प्रमुख अतिथि बनाएका थियौं,' क्लबका एक पदाधिकारीले भने 'तर, एमालेको दबाव भएपछि कार्यक्रम रोकेका हो ।' प्रतियोगिता भने २२ पुषका लागि सरेको क्लबले जनाएको छ । उद्घाटन सरेपछि आयोजक क्लबका पदाधिकारी विमल कार्कीलगायतले नै होटलमा रावललाई लगेका थिए । कार्की असन्तुष्ट एमाले हुन् । त्यहाँको कार्यक्रमपछि उनी धरानमा गएका थिए । धरानमा एमालेका केही कार्यकर्तालाई रावलले भेटेका थिए । २०७९ को निर्वाचनमा एमालेबाट विद्रोह गरेर सुनसरी १ बाट प्रतिनिधिसभाका उम्मेदवार बनेका मनोजकुमार मेवाङ्कोको समूहलाई उनले भेटेका थिए ।

बराहक्षेत्रमा भएको कार्यक्रममा भने ऋषि ढुंगाना, केशव मैनाली, अर्जुन कोइराला, राजन कार्कीलगायतका नेतासंग उनले भेटघाट गरेका थिए । पूर्व बराह नगर कमिटी अध्यक्ष गजेन्द्र थापा पनि कार्यक्रममा पुगेका थिए । धरानपछि रावलले इटहरीमा भेटघाट गरेका छन् । उनले इटहरीको सोल्टी होटलमा भेटघाट गरेका थिए । मातृभूमि जागरण अभियानको सन्दर्भमा कोशी प्रदेशका पूर्व मुख्यमन्त्री राजेन्द्र राई, विश्वविजेता धावक निमेष गुञ्ज, समाजवादीका युवा नेता वसिम आलमले आइतवार रावलसंग भेटघाट गरेको जनाइएको छ ।

संचालकले ऋण नखाए सहकारीको समस्या समाधान हुन्छ -गिरी

भापा(प्रस) । राष्ट्रिय सहकारी बैकका अध्यक्ष महेन्द्रकुमार गिरीले संचालक समिति र लेखा समितिका व्यक्तिको ऋण नखाने हो भने सहकारीको असी प्रतिशत समस्या समाधान भएर जाने बताएका छन् । बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारीहरूमा बढी समस्या देखिएको भन्दै उनले संचालकहरूकै कारण भापाका केही सहकारीहरू अर्द्ध यारोमा परेको धारणा राखेका छन् । बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि. भापाको १३ औं वार्षिक साधारण सभालाई कन्दाईको दुर्गापुरमा उद्घाटन गर्दै उनले भने, 'भापाका धेरै सहकारीहरू बिग्रेका छैनन्, २-४ वटा मात्र बिग्रेका छन् ।' नेताहरूलाई ऋण नदिँदा

काठमाण्डौजस्तो भयावह अवस्था भापामा नरहेको उनको भनाई छ । 'दुई-चारजना नेताले बिग्रेड खोला किनारको जग्गा राखेर सहारामा ऋण खान खोजेका थिए' सहारा नेपाल साकोसका प्रमुख कार्यकारी अधिकृतसमेत रहेका गिरीले भने, 'त्यसमा लोभिएको भए सायद म पनि जेल जान्थे होला ।' उनले सरकारले ल्याएको अध्यादेशलाई सुधार गर्न सडकदेखि सदनसम्म आवाज उठिरहेको भन्दै अध्यादेशका केही बुँदा सहकारीको हितमा नदेखिएको बताए । जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघका अध्यक्ष तुलाराम न्यौपानेको अध्यक्षता एवं राष्ट्रिय सहकारी बैकका अध्यक्ष गिरीको प्रमुख आतिथ्यमा

भएको कार्यक्रममा जिल्ला सहकारी संघका लेखा सुपरीवेक्षण समितिका संयोजक चुडामणि ओझा, बिर्तामोड नगरपालिकाका सहकारी विभाग प्रमुख मोहन सुवेदीलगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । बचतकर्ता उत्कृष्ट कारोबार गर्ने भापा गाउँपालिकामास्थित पाथीभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था र कर्जाकर्ता बिर्तामोड ४ स्थित जनशाक्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्थालाई पुरस्कृत गरिएको थियो । त्यस्तै राष्ट्रिय सहकारी बैकका अध्यक्ष गिरी, बचत तथा ऋण सहकारी संघ कोशी प्रदेशका वरिष्ठ उपाध्यक्ष चन्द्रा खड्का भट्टराई र कोषाध्यक्ष विश्वेश्वरप्रसाद भट्टराईलाई सम्मान गरिएको थियो ।

बचत तथा ऋण सहकारी संघ भापाका वरिष्ठ उपाध्यक्ष उपेन्द्रप्रसाद ओलीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको संचालन सचिव यामकुमार चुडालले गरेका थिए । त्यस अवसरमा वीपी भट्टराईले लेखेको सामान्य सहकारी नामक पुस्तक विमोचन गरिएको थियो । जसको बारेमा लेखक तथा पत्रकार सन्तोष आचार्यले टिप्पणी गरेका थिए । बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने १५९ वटा सहकारी सो संघमा आवद्ध रहेका छन् ।

गौरवशाली साकोसको शेयर पुँजी करोड नजिक

बिर्तामोड(प्रस) । पन्ध्र वर्षअघि करिव ८ लाखबाट शुरु गरेको बिर्तामोड ५ स्थित गौरवशाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले आफ्नो शेयर पुँजी एक करोड नजिक पुर्याएको छ । संस्थाले यस वर्ष ९४ करोड ३४ लाख २०० रुपैयाँ शेयर पुँजी पुर्याएको हो । शनिवार आयोजित १५ औं वार्षिक साधारण सभामा प्राति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै अध्यक्ष लवकुमार चौधरीले आगामी वर्ष २० लाख शेयर पुँजी बढाउने लक्ष्य रहेको जानकारी दिए । उनले हाल शेयर सदस्य १७०१ जना रहेकोमा त्यसलाई आउँदो वर्षसमेत विस्तार गर्ने क्रमलाई निरन्तरता दिने बताए । यस वर्ष संस्थाले खुद नाफा ६ लाख ५३० रुपैयाँ कमाउन सफल भएको उनको भनाई छ । संस्थाका अध्यक्ष लवकुमार चौधरीको अध्यक्षता तथा बचत तथा ऋण सहकारी संघ कोशी प्रदेशका

वरिष्ठ उपाध्यक्ष चन्द्रकला खड्का भट्टराईको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य उपाध्यक्ष युवराज विमलीले राखेका थिए । कार्यक्रममा लेखा समितिका संयोजक नथुनीप्रसाद साहले लेखा समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । कार्यक्रममा असल ऋणी विकास चौधरी, अनिताकुमारी राजवंशी र रेशकुमार आडुबुहाड, असल बचतकर्ताहरू सन्तोषकुमार गुप्ता, सरोज भण्डारी, रिना सुवेदी, प्रिती राजवंशी, विरला चौधरी तथा

ज्येष्ठ नागरिक दुनसरी चौधरीलाई सम्मान गरिएको थियो । त्यसैगरी उत्कृष्ट कर्मचारीको रूपमा अनिता चौधरी सम्मानित हुँदा साहसी महिलाका रूपमा संस्थाकी सचिव मिरा कार्की खड्कालाई सम्मान गरिएको थियो । उनले यसै वर्ष सफलतापूर्वक हिमाल आरोहण गरेकी थिइन् । त्यस्तै कर्मचारी किरण थारुलाई कर्म विद्या पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो । त्यस्तै उत्कृष्ट बालबचतकर्ताहरू साइरा चौधरी र अनमोल यादवलाई सम्मान गरिएको थियो

भने शेयर सदस्यका छोराछोरीमध्ये एसईमा उत्कृष्ट अंक ल्याउने मिनाक्षी राई र प्राची देवलाई पुरस्कृत गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि भट्टराई, बचत तथा ऋण सहकारी संघका बिर्तामोड प्रतिनिधि विनोद न्यौपाने, नेपाल उद्यमशील महिला संघ भापाकी अध्यक्ष पार्वता खरेल विमली, नयाँ उज्यालो बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाकी अध्यक्ष सुष्मा पौडेल, अनारमनी आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापक टंक कटुवाल, संस्थाका सल्लाहकार पुष्पलाल चौधरी, माँ लक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका अध्यक्ष देवेन्द्र सिंहलगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन संस्थाका सचिव मिरा कार्की खड्काले गरेकी थिइन् ।

भाक्का उत्सवमा भाक्का खानेको भीड

भापा(प्रस) । पूर्वेली मजदुर यातायात प्रा. लि. बन्दगी युवा परिवारले बिर्तामोड-३ सैनिकमोडको विराट सहकारी भवन अगाडि आयोजना गरेको भाक्का उत्सवमा भाक्का खानेहरूको भीड लाग्यो । चिसो मौसममा स्वादिष्ट तातो भाक्काको स्वाद लिन बिहानैदेखि भीड जम्मा भएपछि भाक्का बनाउने महिलाहरूलाई ध्याइ न ध्याइ थियो । बालबालिकादेखि बयस्क र वृद्ध उमेर समूहका मानिसहरू भाक्काको स्वादमा रमाइरहेका थिए । उत्सवमा जन्मप्रतिनिधि, पार्टी प्रतिनिधि, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधि, सुरक्षाकर्मी र सर्वसाधारण गरी सबै सहभागी थिए । विराट सामुदायिक सिकाई केन्द्र र हिमालय एभरेष्ट इन्सुरेस प्रा. लि.को सहयोगमा आठौँ राष्ट्रिय भाक्का दिवसको अवसरमा सो उत्सव गरिएको पूर्वेली मजदुर यातायात प्रा. लि.का अध्यक्ष हरि बास्कोटाले बताए । उनले ८५ केजी चामलको पिठोको भाक्का बनाएर वितरण गरिएको जानकारी दिए । केराको पातमा भाक्कासँगै टमाटर र धनियाको अचार सहभागीहरूलाई खुवाइएको थियो । भाक्का बनाउन करिव १० जना महिला स्वयंसेवक परिचालन भएका थिए ।

बन्दगी युवा परिवारका अध्यक्ष धनसिंह राजवंशीको अध्यक्षता तथा बिर्तामोड ३ का वडाध्यक्ष मदन बुढाथोकीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा मौलिक परिकार भाक्का र भाक्का व्यवसायको प्रवर्द्धनका बारेमा मेची क्याम्पसका पूर्व क्याम्पस प्रमुख

उमानाथ ओली, नेकपा एमालेका बिर्तामोड नगर अध्यक्ष सुवास भट्टराई, पत्रकार इन्द्रसिंह राजवंशीले बोलेका थिए । कार्यक्रममा बिर्तामोड ७ का वडाध्यक्ष अरिबल कृष्ण खरेल, जन्मप्रतिनिधिहरू शर्मिला राजवंशी, जगतबन्धु राजवंशी, लक्ष्मी रोक्का, विराट बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका प्रबन्धक रुद्र सिटौला, जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका इन्चार्ज गणेश पौडेल, बिर्तामोड नगर अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. सुनिल अधिकारीलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । प्रविण राजवंशीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको संचालन पूर्वेली मजदुर यातायात प्रा. लि.का अध्यक्ष हरि बास्कोटाले गरेका थिए । पूर्वी तराईका राजवंशी, ताजपुरिया,गंगाईलगायतका आदिवासी जातिको मौलिक परिकार भाक्कालाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि शुरु गरिएको भाक्का दिवसका अवसरमा विभिन्न ठाउँमा कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो ।

त्यस्तै अभय राजवंशी नेतृत्वको राजवंशी समाज विकास समितिले पुष २९ गते बिर्तामोडस्थित डोमालाल राजवंशी रंगशालामा भाक्का दिवस आयोजना गर्ने भएको छ । कार्यक्रममा नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीका खेलाडी ललित राजवंशीलाई सम्मान गर्ने बताइएको छ । त्यस्तै उत्तम राजवंशी जिल्ला अध्यक्ष रहेको अर्को राजवंशी समाज विकास समितिले एकदिन अगावै पुष २८ गते भद्रपुरमा भाक्का उत्सव गर्ने जनाएको छ ।

०८४ मा...

रहेको बताए । सांसद शर्माले भापा क्षेत्र नं. १ मा करिव ५० वटा जति योजनाहरूको बजेट ल्याएर काम भइरहेको बताए । उनका अनुसार कुनै सकिए, कुनै अधुरो र कुनै धमाधम काम भइरहेको छ । समग्रमा देश विकास नहुनुमा स्थिर सरकार नभएका कारण भएको बताउँदै उनले स्थिर सरकारका लागि दुई कार्यकाल मात्र प्रधानमन्त्री रहन पाउने गरिको सिवधान संशोधन गर्नु पर्ने बताए । उनले भने-'विदेशी नियमको व्याख्या गरेका छन् । पपुलर र प्रत्यक्षता धेरै सिट ल्याउने पहिलो दललाई अपुग अर्थात केहि रहेका सिट दिने र पहिलो दलको प्रधानमन्त्रीले पाँच वर्ष सरकार चलाउने । प्रधानमन्त्रीले २ वर्षमा विश्वासको मत लिने । नियमको दश वटा इन्डिकेटर पुरा गरे विश्वासको मत पाउने र पाँच वर्ष सरकार चलाउन सक्ने हुनु पर्छ ।' उनले सहकारी ठमने जो कोहिलाई कानूनले नछाड्ने बताए । उनका अनुसार

विश्वप्रकाशले गल्ती गरे वा भ्रष्टाचार गरे चुलुश लाउने होइन कानूनले दण्ड दिन्छ । चुनाव जितेपछि हरेक महिना भापा क्षेत्र नं. १ आएका उनले ०८१ सालसम्म महिनामा एकचोटी आउने र ०८२ सालदेखि दुई महिनामा एकचोटी भापा आउने सुनाए । कार्यक्रममा काग्रेसी केन्द्रीय सदस्य गोमा भट्टराई, कोशी प्रदेश समिति सदस्यद्वय विमल आचार्य, शोभा नेम्बाङ, महासमिति सदस्य राम कट्टेल, भापाका सभापति देउमान थेवे, नगर सभापति सुदय पनेरु, बुद्धशान्ति गाउँपालिका-४ का वडाध्यक्ष एवम् काग्रेस वडा सभापति शेरबहादुर रायलगायतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए । काग्रेस क्षेत्रीय समिति भापा क्षेत्र नं. १ का सभापति इन्द्रबहादुर बुढाथोकीले भेलाको औचित्यमाथि प्रकाशसहित अध्यक्षता गरेको कार्यक्रमको स्वागत उपसभापति सन्तोष न्यौपाने र सञ्चालन सचिवद्वय युगराज भट्टराई (राजन) र सुरेन्द्र बुढाथोकीले संयुक्त रूपमा गरेका थिए ।

फर्निचर तथा फर्निचिड व्यवसायीहरू पलायन हुने अबस्थामा

बिर्तामोड(प्रस) । नेपालका फर्निचर तथा फर्निचिड व्यवसायीहरू पलायन हुने अबस्थामा पुगेका छन् । विगतको तुलनामा निकै फड्को मारेपनि भन्सार शुल्क, वनको लिलामी प्रक्रिया, विदेशी फर्निचरको आयात र भारतीय कामदारमाथि निर्भर रहनुपर्ने अवस्थाका कारण उनीहरू समस्यामा परेका छन् । भापाको बिर्तामोडमा

आयोजित नेपाल फर्निचर तथा फर्निचिड व्यवसायी महासंघको १० औं वार्षिक साधारण सभामा सहभागी व्यवसायीहरूले आफ्ना समस्या सुनाएका थिए । देशभरका फर्निचर तथा फर्निचिड व्यवसायीहरूले करिव ५० अर्ब रुपैयाँ व्यवसायमा लगानी गरेका छन् । उनीहरूले ९० प्रतिशत माग धानिरहेका छन् । तर, वार्षिक १५ अर्ब रुपैयाँको फर्निचर विदेशबाट आयात हुने गरेको छ । कच्चा पदार्थ आयात गर्दा ३० प्रतिशत भन्सार शुल्क तिर्नुपर्ने, विदेशी फर्निचर आयात हुँदा आफ्ना उत्पादनले बजार मूल्य नपाउने, दक्ष धरेल कामदार नहुँदा भारतीय कामदारमाथि निर्भर रहनुपर्ने, एउटै जिल्लामा पुरानो घर खरिद गरेर एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा लैजान नपाउनेजस्ता समस्या

नगरपालिकाका नगर उप-प्रमुख नगेन्द्रप्रसाद संग्रौला, होटल व्यवसायी महासंघका उपाध्यक्ष डिबी गौतम, चेम्बर अफ कमर्सका केन्द्रीय सदस्य तथा भापा अध्यक्ष ओमकृष्ण विमली, बिर्तामोड उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष राजु न्यौपाने, फर्निचर तथा फर्निचिडका मधेश प्रदेश अध्यक्ष विनोद महत, संघका भापा अध्यक्ष रोहित आचार्यलगायतले आ-आफ्नो भनाई राखेको महासंघका द्वितीय उपाध्यक्ष खगेन्द्र खरेलले जानकारी दिए । कार्यक्रमको सञ्चालन महासंघका महासचिव छविबाल गैरेले गरेका थिए ।

बिर्तामोड नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय कोशी प्रदेशको

१५ दिने सूचना

सधियार पूर्व: श्री विमल भट्टराईको नाममा जारी गरिएको ।

साविक चारपाने गाविस वडा नं. १ हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. १ बस्ने श्री गणेश उप्रेती र चिन्ता देवी ओलीले निजका नाममा दर्ता कायम रहेको तपसिल बमोजिम जग्गामा भवन अभिलेखीकरण प्रमाणपत्र पाउँ भनी निवेदन तथा घर नक्सा पेश गर्नु भएकोमा तपाईं सधियारको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ३१ को उपदफा (क) बमोजिम यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । उक्त विवरणमा कुनै हकदावी भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र आफ्नो प्रमाण सहित यस कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुहोला । म्यादाभित्र कुनै दावी विरोध नभए कानुन बमोजिम भइजाने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ ।

जग्गा रहेको स्थान	सिट नं.	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	नक्सा दर्ता	सूचना प्रकाशित मिति	सर्जिमिन मिति
बिर्तामोड न.पा १	१	५१४६	०-०-०५	२०७९/१२/१७	२०७९/१२/१७	२०८१/०९/१४

Developing Trust & Sustainable It Soltuion

FAST TRACK

IT SOLUTION

Branded Computers

Laptops

Smart Phones

Printers

CCTV Camera

Batteries

Accessories

Gadgets

OUR SERVICES

- Networking
- Software & Reprogramming
- Computer & laptop Accessories
- CCTV Camera & Security
- Computer & Printer Repairing

Sanishare Road Luitel
Complex Birtamod, Jhapa
023-532354
ftis075@gmail.com
www.ftis.com.np

सम्पादकीय

पूर्वराष्ट्रपतिको राजनीति मोह

केही समयअगाडि पूर्वराष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी पार्टी र राजनीतिमा आउने चर्चा थियो। तर, त्यो त्यतिकै सेलायो। फेरि त्यस किसिमको चर्चा चल थालेको छ। पार्टी र राजनीतिमा प्रवेशको संकेतले नेपाली राजनीति एकपटक पुनः चर्चाको केन्द्रमा छ। मठमन्दिरहरूको भ्रमणको सिलसिलामा नेता तथा कार्यकर्ताहरूसँगको भेटघाट र दे शदौडाहाले उनी पार्टीमा सक्रियताका लागि कार्यकर्ताको मनोभाव र जनाधार बुझिरहेकी छन् भन्ने लख काट्न सकिन्छ।

उनले खुलेरै राजनीतिमा फर्किनु भनेकी त छैनन्, फर्किनका लागि बाटो बन्द नभएको बताउँदै आएका छन्। राजनीतिमा फर्किनु भने उनी पक्कै नेतृत्वमा रहनेगरी आउनेछन्। पहिलो राष्ट्रपति महिला बनेकी उनी एमाले को पहिलो अध्यक्ष महिलासमेत हुन सक्नेछन्। विदेशी र राष्ट्रहरूमा पूर्वराष्ट्रपतिहरूको राजनीतिक पुनरागमन भई मन्त्री, सांसद बन्नुलाई सामान्यस्तै लिइन्छ। नेपालका लागि भने यो नितान्त नयाँ र सबैधानिक नैतिकताका हिसाबले पनि हेरिनेछ।

मदन भण्डारीको राजनीतिक विरासतको बलियो साथ र कार्यकर्ताको भरोसा भण्डारीमा छ। उनी राजनीतिक ने तृत्वमा आउँदा एमालेको एक पत्तिका उत्साह देखिन सक्छ। महिला सशक्तीकरणलाई प्रोत्साहन गर्न सक्छ। यहाँ एउटा महत्वपूर्ण चिन्ता पनि छ- पहिले राष्ट्रपति पदमा रहेकी भण्डारीको राजनीतिक पुनरागमनले राष्ट्रपतिको गरि मामा आँच पर्ने त होइन ? हुकिए गरेको गणतन्त्रको शो भा के होला भन्ने विषयलाई पनि नजरअन्दाज गर्नु हुँदैन। संविधानलाई संरक्षण गर्ने भूमिका निभाएको व्यक्ति पार्टी राजनीतिमा प्रवेश गर्दा कतै गरिमा र विश्वसनीयतामा कमी आउने सन्देह उत्पन्न हुन्छ। यसैले, भण्डारीको राजनीतिक आगमन सही ढंगले सोचविचार र तयारीको आधारमा हुनुपर्छ। ध्यान दिनुपर्ने अर्को पक्ष भनेको भण्डारी एमालेका लागि नभई नहुने अनिवार्य नेतृ हुन कि होइनन् भन्ने पनि हो। त्यसको विश्लेषण सोही पार्टीका कार्यकर्ताहरूले नै गर्नुपर्छ। एमाले उपाध्यक्षसम्म रहेकी उनलाई सरकारदेखि र राष्ट्रप्रमुखसम्मको अनुभव छ। दुई-दुई पटक राष्ट्रप्रमुख बने की उनलाई किन राजनीतिमा आउनुपर्ने बाध्यता आइपुग्यो भन्ने सवाल पनि अहिले उत्पन्न भएका छन्। राष्ट्रपति भइसकेको व्यक्तिले सामाजिक सेवा गर्न सक्ने थुप्रै पक्ष पनि छन्। महिला सशक्तीकरण, समानता, पर्यावरण, सीमान्तकृतहरूको आवाज बोक्ने अभियानको नेतृत्वदायी भूमिकामा काम गर्न सकिने हुन्छ। जुन विश्वका धेरै र राष्ट्रप्रमुखहरूले अपनाएको बाटो पनि हो। यसबाट पदीय गरि मा अझै बढ्नेछ।

• यादव देवकोटा

सृष्टिका यावत् संरचनालाई आआफ्नो प्राकृतिक नियम र धर्म अनुसार सापेक्षित रूपमा सक्रिय हुन अवरोध सिर्जना गरियो भने त्यसले विनाश मात्र निम्त्याउँछ। प्रकृति र सृष्टिलाई सन्तुलित बनाइराख्न सबभन्दा महत्वपूर्ण भूमिका मानिसको हुन्छ। सृष्टिको एक मात्र चेतनशील प्राणी मानिस त्यसै कारण नैतिकता, सदाचारी, सहिष्णु तथा संवेदनशील भावनाले प्रेरित हुनु पर्छ। हरेक मानिसले सत्य तथा निष्ठावान् व्यवहार प्रदर्शन गर्नु पर्छ। यस्तो व्यवहार प्रदर्शन गर्न उच्च नैतिकवान् मानिसले मात्र गर्न सक्छन्। नैतिकता हरेक मानिसले पालना गर्नुपर्ने असल आचरण हो, जसले व्यक्तिको व्यवहार तथा क्रियाकलापलाई समाजको हित अनुकूल सञ्चालन गर्छ। सदाचार र नैतिकतामा बाँधिने मानिस सदा सत्य हुन्छ। हिजोआज सत्य डगमगाएको छ- असत्य, अनैतिक र अनाचारीको बाहुल्य छ। जसको परिणाम सिको पृथ्वीले भोगिरहेको छ। मानिस अध्यात्मवादी हुनुको साटो चरम भौतिकवादी हुँदै सत्यलाई सम्पत्तिको जलप लगाएर त्यसैको मोहमा परेको छ।

उपनिषद्मा भनिएको छ- 'हिरण्यमेनपात्रेण सत्यसापिहतं मुखम्' अर्थात् सत्यको मुख सुनको पात्रले छोपेको छ। यसलाई पुष्ट गर्ने गरी समाजशास्त्रीले आधुनिक समाजमा उत्पन्न समस्यामा ९९ प्रतिशत अर्थसँग सम्बन्धित हुन्छन् भनेका छन्। यतिबेला के देखिन्छ भने चर्को बोल्ने, विलासी जीवन बिताउने, पुँजी निर्माण गर्नेहरूको बोलवाला रहेको र उनीहरूले प्राप्त गरेको धन, ज्ञान र रहेको विवेक मानव कल्याणका लागि सोच्ने नसक्ने भएको छ। यसले गर्दा मानव समाज मात्र होइन, विश्व ब्रह्माण्ड नै दूषित हुन पुगेको छ। विश्व जलवायु परिवर्तनको मारमा छ। यसका लागि विश्वका सीमित केही औद्योगिक राष्ट्र र तिनका उद्योगी जिम्मेवार छन् भनेर पर्यावरणविद्दे बताइरहेका छन्।

यसका लागि विश्वविद्यालयका

उच्चस्तरका डिग्री भित्रका डाक्टरको पुच्छ

भइरहेको छ त्यो शिक्षाको अभावले होइन, बढी जाने भएर सदाचार र नैतिकता गुमाउँदाको परिणाम हो। धनी मुलुकले गरिब मुलुकको शिक्षाको विकासका लागि अबै र्थसँग अनुदान दिन्छन्। यसबाट साक्षरताको संख्यामा वृद्धि हुन्छ र मानिस चेतनशील, विवेकशील, ज्ञानी-ध्यानी हुन्छ भन्ने मान्यता राख्ने हो भने विश्वमा हरेक वर्ष उच्चशिक्षा प्राप्त परिवारको संख्या पनि लगातार बढेको छ। शिक्षितहरू बढ्दै जाँदा विश्व भने नयाँनयाँ समस्यामा किन परिरहेको छ त ?

अहिले धेरै कुरा पाएको मानिसले संवेदनशील भावनात्मक पक्ष र सदाचार गुमाउँदा घरघरमा तनाव र मानसिक असन्तुलनको तीव्र वेगले जीवन र जगत्मा नै उग्रकम्पन सुरु भएको छ। प्रकृति कुपित भएको छ। पर्यावरण क्षतविक्षत भएको छ। जतातै वातावरण खलबलिएर प्रतिकूल परिस्थितिले जीव र जगत् निस्सासिएको छ। धन थुपार्ने मोहमा मानिसले गरेको अमङ्गल सङ्कल्पको परिणामको त्रुटिले मानव मानवजस्तो रहन नसक्ने भयो। भौतिक विलाशी र सुविधामा मेसिनको दास बन्यो, मानव अधिकारको प्राकृतिक शास्त्रसम्मत अधिकार हनन भयो।

एकातिर विश्वभर मानव अधिकारको नारा धनिकरहने, अर्कातिर शस्त्र-अस्त्रको होडवाजी चलिरहने गर्दा हतियारको बजारको विस्तार भयो। मानव-मानवविचको द्वन्द्व मानव र प्रकृतिविच सुरु भयो। समस्त जीवन र जगत् नै सन्त्रस्त हुनुपर्ने वातावरण स्वयम् मानवले नै सिर्जना गर्छो। भावनात्मक पक्ष र सदाचारी व्यवहार त्याग्दै अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाको दौडमा विश्वभर अमानवीय अमङ्गल सङ्कल्प गर्नेको संख्या बढ्दै गयो। अहिले पनि विश्वमा एक अर्बजति मानिस भोका छन्। अबैलाई क्षणमै मार्न सक्ने घातक हतियार उत्पादन गर्ने त्यसको व्यापारमा रमाउने दुई चार विकसित देशका दुई चार सय मानिससँग अथाह विश्वको सम्पदा एकाधिकारमा छ। बहुजनको हितमा जनताका नाममा सपना बाँडेर विपनामा केही सम्भ्रान्त घरानिया र केही मुलुकका राजनेता वा सिद्धान्तकारले विश्वलाई अभिशप्त बनाएर अबै मानिस, चराचर जगत् र ब्रह्माण्डकै अस्तित्वमाथि प्रश्न उठ्ने कार्य भइरहेको छ।

यसका लागि विश्वविद्यालयका

उच्चस्तरका डिग्री भित्रका डाक्टरको पुच्छ

गोँसेर विद्यावारिधि गरी कथित विद्वताको कवच भित्रका प्रायः सबै जना विश्वको विग्रयो अवस्थाका निमित्त पूर्णरूपेण जिम्मेवार छन्।

भगवत् गीताको यस्तै सन्देश छ- पसिना बगाएर कमाउनु, जीवनयापन गर्दा यज्ञकै रूपमा सबै कर्म निष्काम भावले गर्नु। यज्ञको प्रक्रियामा द्रव्ययज्ञभन्दा ज्ञानयज्ञको अफ टुलो महत्त्व छ। पत्र, पुष्प, फल र पानी भक्तिले समर्पण गरे हुन्छ। त्यहाँ द्रव्य तथा अन्य भौतिक पदार्थ गौण छन्। यज्ञको यो प्रक्रियासँग कर्मको विभाजन पनि भएको छ। स्वभावतः वर्णाश्रम धर्ममा हँदा त्यै कर्मको विभाजन अनुरूप कर्म गरे पनि उच्चनीचको भेदभावविना कर्मद्वारा नै स्वतः सिद्धि प्राप्त हुन्छ। भगवत् गीताले यसै भन्छ। अहिले पसिना बगाएर कमाउन कोही उत्सुक छैन। रातारात धनी बन्न छलछाम र ढाट अनि डर-धाक, धम्कीले सम्पति कमाउने प्रतिस्पर्धा चलेको छ। नेपालमा मात्र होइन विश्वमै यही रीत बसेको छ। अरूको त कुँदै छँदा पूर्वीय सभ्यता र संस्कृतिको श्रोतकेन्द्र नै यसरी लथालिङ्ग भएको छ। नैतिकता र उच्च संस्कारयुक्त सामाजिक मर्यादाको कुनै मूल्य र महत्त्व रहैन। नैतिक रूपमा पतनै भएर धन कमाउने र अरूको डाहा गर्ने प्रवृत्ति हावी छ।

यस्तै प्रवृत्ति आजभोलि सामाजिक प्रतिष्ठा र सफलताको प्रतीक मानिन्छ। आंफो संस्कार, संस्कृति, धर्म, सभ्यता, वंशाणुगत जातीय विशेषताबाट सबै सबै नै पतन हुँदै अहम्कारी, दुराचारी बन्दै अनैतिक काममा बढी केन्द्रित हुने र आफूलाई अरूभन्दा फरक देखाउन, सभ्य र सम्पन्न बनाउन जस्तोसुकै अनैतिक काम गर्न पाँउ नपर्नेबाटै समाज भाँडिएको छ। धनी र गरिबविचका खाडल भन्नु फराकिलो र गहिरो बन्दै जानुको कारण जिम्मेवारीमा रहेकाहरूमा हराउँदै गएको नैतिकता, संवेदनशील भावना र सदाचारको अभाव नै हो। नेपालको मात्र होइन, विश्वभर यस्तै छ। विकसित देशका बहुराष्ट्रिय कम्पनी घातक हतियार उत्पादन गर्ने युद्ध भड्काउँदै आफ्ना हतियारको व्यापार बढाउँछन्। वै मानवीय संवेदनशील भावना ? पैसाका लागि युद्ध गराउने अनि त्यो युद्धका लागि स्वतन्त्रता, मानव अधिकारको नारा धनकाउने ? योभन्दा ठुलो विडम्बना अरू

के हुन्छ। हामी यस्तै प्रवृत्तिको सिकार हुँदै उनीहरूकै पछि लागेर, उनीहरूले घोकाइदिएको नारा भट्याउँदै आफ्नोपन भुलेर अन्धानुसरण गरिरहेका छौं, जसले हाम्रो शिक्षा, व्यवहार, संस्कार सबै ध्वस्त प्रायः को अवस्थामा पुगेको छ।

किताब नपढेका भए पनि हाम्रा हजुरबा हजुरआमा ज्ञानी थिए, विवेकी थिए, संस्कारी र सदाचारी थिए (अपवादबाहेक) यसको कारण संस्कार र अभ्यासमा चल्दै आएको शिक्षा पद्धति थियो। जसलाई पुस्ता शिक्षा भन्न सकिन्छ। यो शिक्षा भनेको पुस्तान्तरण हो। यहाँ कुनै निश्चित पाठ्यक्रम अनुरूप पठनपाठन हुँदैन। यो परम्परा परिवार, समाजभित्र स्वतः विकसित थियो। अक्षरारम्भ गरेर घर, पुस्ता, चौतारा, पाटीपौवामै अनौपचारिक गतिविधिबाटै वाचक चलाउने, लिपि बसाउने र विषयवस्तु स्फुण्ण भए नभएको, रुचि जागृत कति कसरी भयो इत्यादि गतिविधि स्वयम् बोध गर्ने र अगाडि बढ्न प्रेरित हुने वातावरण तयार हुन्थ्यो। यसरी नै खनजोतलगायतका कृषिकर्म, विउबिजन, गोडमेल र वस्तु विशेषको जान पहिचान, उपचार र रेखदेखलगायतका साधारण ज्ञान समयको गतिसँगै स्वतः थपिँदै जाने र स्थलगत अनुभवबाटै कुशल गृहस्थको जग बसाउने यो शिक्षाले आत्मनिर्भर बनाउँदै स्वाभिमानी, नैतिकवान, चरित्रवान् र निर्भीक, निष्पक्ष, विवेक, ज्ञानसमेत जागृत गराउन स्वभव हुन्थ्यो। आफूले शिक्षा प्रदान गरिरहेको पात्रलाई कर्मठ, सुपात्र बनाउन उसले खानपान, रहनसहन, आचार विचारमा बढी ध्यान दिएर आत्मबल, चरित्रबल, नैतिकता तथा इच्छाशक्ति, क्रियाशक्ति, ज्ञानशक्ति प्रबल पार्ने पुस्ता शिक्षादाता सचेत रहन्थे।

घरमा नातिनातिनालाई पढाउने हजुरबा-हजुरआमा किताबभन्दा कुशलता, संस्कार, नैतिकता, मानवीय संवेदनशील भावनाका साथै गर्न हुने र नहुने सबै कुरा सिकाउँथे। वातावरण संरक्षणका विविध पक्षलाई, समाज हितका अनेक आयामलाई उनीहरू परम्परागत अभ्यास र ज्ञानलाई पुस्तान्तरण गर्दथे। पानीढलो मास्तु हुन्छ, बाटो, चौतारो, मन्दिर, खोला किनार अतिक्रमण गर्नु हुन्छ, वनजङ्गल मास्तु हुन्छ भन्दै सचेत गराउँथे। वातावरण शुद्ध राख्न र प्राकृतिक

सन्तुलनन कायम गराउन अनेक धार्मिक विधि अनुष्ठान सिकाउँदै प्रकृति संरक्षणका लागि हरेक पक्षमा ईश्वरको अंश हुन्छ भन्दै तिनको पूजा गरेर संरक्षण गर्ने संस्कार सिकाउँथे।

यस्तो पद्धति र अयासको अन्तर्निहित उद्देश्य शिक्षा दिने पात्रलाई सर्वांगीण विकासपथमा प्रेरित गर्ने उद्देश्यमा आधारित हुन्थे। विकासको अर्थ अहिलेको जस्तो केवल भौतिकता मात्र थिएन। भौतिक वस्तु र सेवा समय क्रमसँगै प्राप्त हुने विषय रहेकाले शास्त्रसम्मत विकासको ढाँचा कायम राख्दै अघि बढ्न दिइने शिक्षाकै कारण कुनै विश्वविद्यालयको ढोकै नटेकेका इतिहास पुरुष कहलिन सक्ने भए। आदिकवि भानुभक्त आचार्य हुन् वा चीनमा बलबाहुका नामले प्रख्यात वास्तुकलाविद् अरिण हुन्, उनीहरू आफूलाई कालजयी बनाउन सफल भए।

अरिणकोले चीनमा कमाएको ख्यातिले के देखाउँछ भने युरोपतिर औद्योगिक क्रान्ति हुनुभन्दा अगावै आठ सय वर्ष अगाडि नेपाली धातुकर्मी, मूर्तिकारले वास्तुकलामा उच्चतम प्राविधिक ज्ञान हासिल गरिसकेका थिए भन्ने प्रमाण हो। यो ज्ञान कुनै विश्वविद्यालयबाट होइन, पितापुर्खाबाट शास्त्रसम्मत प्राप्त भएको हो। उनीहरूले प्राप्त गरेको पुस्ता शिक्षाको प्रभाव थियो। यो सन्दर्भ उठाउनुको कारण उतिबेलाको शिक्षा र ज्ञानको क्षेत्र कस्तो थियो भन्नुका लागि मात्र हो। आज पनि नेपाली जनताले आदरपूर्वक स्मरण गर्ने उनीहरूको ज्ञानको श्रोत शास्त्रसम्मत शिक्षाको आधार थियो।

निष्कर्ष

शास्त्र र शस्त्रविच चर्को द्वन्द्व मच्चिइरहेको वर्तमान सन्दर्भमा विश्वकै सर्वाधिक धनी वैज्ञानिक इलन मस्कले नेपालको तन्त्रविद्यालाई समेटेर आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) विकास गर्न लागेको चर्चा छ। यो चर्चाले शास्त्रले शस्त्रलाई पछि छाड्दै अब पूर्वीय ज्ञानको सागरमा परिचमा वैज्ञानिक डुबुल्की मारेर आफ्नो समृद्धिको भन्याडको खुडि कला अरु थपे मेसोमा रहेका त होइनन् भने चासो बढेको छ। यस्तोमा हामी सन्धले बुझनुपर्ने विषय हाम्रो संस्कार, संस्कृति, सभ्यता, शिक्षाको आधारमा रहेको संवेदनशील भावना, सदाचार, नैतिकता र धर्मसम्मत कर्मको महानता र महत्त्व नै हो।

स्थानीय तहमा वित्तीय जोखिम

तपाईं जहाँ भएपनि प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगइन गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

• हृदयेश पन्थी

'वित्तीय सुशासन जोखिम' भन्नाले भ्रष्टाचार, प्रक्रियाको पालना नहुने र कर्मजोर व्यवस्थापनका कारण सार्वजनिक वित्तीय साधन तोकिएको वर्ग, लक्ष्य र प्रयोजनमा खर्च नहुने तथा यसबाट अपेक्षित नतिजा निस्कन नसक्ने सम्भावनालाई बुझिन्छ। नेपालमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन किसिमको सरकार छन्। सबैभन्दा तल्लो तहमा रहेको र जनताको प्रत्यक्ष सरोकार रहेको सरकार स्थानीय सरकार अर्थात् गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकाका रूपमा रहेका छन्। यी स्थानीय तहले संयन्त्र, प्रक्रिया, पद्धति र सेवा प्रवाह गर्ने शैलीमा वित्तीय सुशासन कायम गर्नु पहिलो सर्त हुन जान्छ। वित्तीय सुशासनको जोखिमले सार्वजनिक पद, शक्ति र स्रोतसाधनलाई निजी फाइदाका लागि दुरुपयोग हुन सक्ने सम्भावनाको जोखिमलाई जनाउँछ।

वित्तीय सुशासनमा राजस्व सङ्कलन र खर्च व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय तहले आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्वसम्बन्धी कानूनको र्खोचो देखिएको छ। वित्तीय सुशासन, जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्धन हुने गरी आर्थिक कारोबार

सञ्चालन गर्न आवश्यक कानून बनाई लागू गर्नु पर्छ। वित्तीय जोखिममा बेरुजु मात्र नभएर भ्रष्टाचार पनि सँगै जोडिएर आउँछ। अर्थात् दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१ अनुसार आयोग र आयोगका कार्यालयमा दर्ता भएका उजुरीमध्ये बढी उजुरी (५२.८० प्रतिशत) स्थानीय तहविरुद्ध परेको देखिन्छ।

वित्तीय सुशासन मापनको औजार बेरुजु भएकाले यसलाई न्यूनीकरण गरी असल शासन कायम गर्नु पर्छ। तथ्याङ्कका रूपमा आव २०७९/८० को महालेखा परीक्षकको ६१ औं वार्षिक प्रतिवेदन अनुसार हाल संघ, प्रदेश र स्थानीय तहसमेतको लेखा परीक्षणबाट ९५ अर्ब ६० करोड बेरुजु कायम भएको छ। सोमध्ये तीन हजार २७७ संघीय सरकारी निकायको २४ खर्ब ६१ अर्ब ९१ करोड लेखा परीक्षणबाट ४६ अर्ब ५३ करोड अर्थात् १.८९ प्रतिशत बेरुजु देखिएको छ। प्रदेशतर्फ एक हजार २७० कार्यालयको तीन खर्ब २३ अर्ब ३४ करोडको लेखा परीक्षणबाट छ अर्ब ५७ करोड अर्थात् २.०३ प्रतिशत र स्थानीय तहतर्फ यस वर्षको ७४६ र बक्यौता २ समेत ७४८ को ११ खर्ब ३९ अर्ब १९ करोडको लेखा परीक्षणबाट ३१ अर्ब दुई करोड अर्थात् २.७२ प्रतिशत बेरुजु देखिएको छ।

पालिकामा हुन सक्ने वित्तीय जोखिम

कार्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित बजेट विनियोजन गर्दा एकमुष्ट कार्यक्रमका रूपमा राखेर आफूखुसी बजेट

खर्च लेख्ने तथा पदाधिकारीलाई प्रदेशबाट जारी भएको मासिक सुविधाबाहेक यातायात खर्च, मोबाइल, ल्यापटप, सवारीसाधन, अतिथि सत्कारलगायतका सुविधा उपलब्ध गराउने र ती पदाधिकारी सुविधासम्बन्धी ऐन विपरित स्वकीय सचिव र सल्लाहकार राखी पारिश्रमिक दिने गरेको पाइन्छ।

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीले कार्यालयबाट भर्पाई गरी लिएको जिन्सी सामग्री मोबाइल, ल्यापटपलगायतका मालसामान लागि सरुवा हुँदा र पदमा नरहँदा संचयन गर्ने गरेको पाइएको छ। कतिपय स्थानीय तहले स्पष्ट कानुनी आधार एवं मापदण्ड बेगर आन्तरिक आयसमेतको ख्याल नगरी कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी गर्ने, स्थानीय तहले दरबन्दी नभएको तथा दरबन्दीभन्दा बढी कर्मचारी नियुक्त गर्ने, सरुवा सहमति दिने गरेका उदाहरण पनि टुन्ने देखिन्छ। कुनै स्थानीय तहमा कार्यालयका कर्मचारी मात्रै बैठक बसेको वा भत्ता नपाउने समितिको समेत बैठक भत्ता खर्च लेख्ने तथा कार्यालयको कामबाहेक हाजिर नगरी, घरमै बसी काजबापतको रकम भुक्तानी लिनेसमेत गरेका छन्।

खरिद तथा निर्माण व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित सेवा र परामर्श अन्तर्गत कार्यलयकै कर्मचारी प्रयोग गरी गर्न सकिने काम पनि तेश्रो पक्षबाट गराउन खोज्ने जसमा विनियोजित बजेट बराबर नै खर्च गर्ने गरी तेश्रो पक्षबाट सेवा लिने, वार्षिक मर्मत खर्चलाई ख्याल नै नगरी तेश्रो पक्षलाई काम लगाउने गरेको पाइन्छ। धेरै जसो स्थानीय तहमा काम हुने यकिन नभएको ठाउँमा समेत विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तथा वातावरणीय अध्ययन

प्रतिवेदनका अभिलेख नराख्ने गरेको पाइन्छ। विद्युतीय प्रणाली खरिद गर्दा सूचना प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृति नलिएका प्रणाली खरिद गर्ने तथा खरिद गरिएका प्रणालीसमेत प्रयोगमा नल्याउने गरेको पाइएको छ।

पालिकाले प्रतिस्पर्धा नगराई विभिन्न निर्माण कार्य, औषधी खरिद, परामर्श एवं वस्तु तथा सेवा सोभै खरिद गर्ने, कार्यालयको आन्तरिक श्रोतको मूल्याङ्कन नगरी जथाभावी सवारीसाधन खरिद गर्ने तथा ती साधनको ध्वन र मर्मतमा खर्च गर्ने र सो खर्चसँग भिडान हुने किसिमका कागजातसमेत संलग्न नभएको पाइन्छ। उपभोक्ता समितिमाफत जटिल किसिमका संरचना निर्माणको कार्य गर्ने, उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिँदा मूच्य अभिवृद्धिकर तथा जनसहभागिताको अंश कट्टा नगरी भुक्तानी दिने गरेका उदाहरण पनि धेरै छन्।

वित्तीय सुशासन कायम राख्न विविध उपाय अपनाए पनि लाभग्राही समुदायबाट योजना कार्यान्वयन गर्न भनी गठित उपभोक्ता समितिबाट जटिल किसिमका संरचना निर्माणका काम गराइएको छ। त्यस्ता समितिलाई निर्माण कार्यसम्बन्धी ज्ञान नभएकाले गुणस्तरीय काम गराउन सकिँदैन। विविध कारणवश काम रोकिने अवस्था आएमा समेत उपयुक्त कानूनको अभावले कारवाही प्रक्रियामा जानसमेत सकिँदैन। विनियोजित रकम न्यून हुने समस्या एकातिर छ भने ठेक्का प्रक्रियामा निर्माण कम्पनीले समयमै काम नसक्दा काम पनि पूरा नहुने र रकम फिर्ता गर्नुपर्ने अवस्था विद्यमान छ। विभिन्न खरिद तथा निर्माण कार्यमा नीतिगत

अस्पष्टता जस्ता समस्या देखा परेका छन् भने स्थानीय तहका कर्मचारीलाई समय अनुकूल नीतिगत तथा व्यावहारिक ज्ञान, तालिम स्रिय विकासको अभाव देखिएको पाइन्छ। स्थानीय तहमा कानून निर्माण गर्न चुनिएका पदाधिकारीमा दक्षताको अभाव छ। प्रत्येक स्थानीय तहमा कानून अधिकृतको व्यवस्था नहुँदा बनाइएका कानून पनि कतिपय संघ तथा प्रदेश कानूनसँग बाभिएका कारण कार्यान्वयनमा जान सकेको देखिँदैन।

यसले पार्ने समस्या

बजेट विनियोजनमै विनियोजन कुशलता अपनाउन नसक्ने र खर्च गर्दा वित्तीय जोखिम हुने गरी खर्च लेखिएका कार्यालयमा नियमितता, पारदर्शिता, सुशासन हराएर जाने मात्र नभई स्वेच्छाचारिता, भ्रष्टाचार, अनियमितता, आर्थिक बोधित र बेरुजु बढ्दै जान्छ। नागरिक र कर्मचारी तथा पदाधिकारीविचको खाडल बढ्दै जान्छ। जसले गर्दा कार्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा लागत बढ्दै जाने, अनियमित तबले खर्च हुने गरी समस्या देखा पर्छन् भने निर्माणका काममा समेत गुणस्तर हुन नसक्दा तुरुन्तै मर्मत गर्नुपर्ने वा फेरि नयाँ पद्धतिबाट निर्माण गर्नुपर्दा एउटै योजनामा बढी लागत पर्न जान्छ। एकै ठाउँमा पटक पटक रकम विनियोजन गर्दा सन्तुलित विकास नहुने अवस्था आउँछ।

सेवा परामर्शबाट विभिन्न सफ्टवेयर, विद्युतीय नागरिक बडापत्रलगायतका काममा खर्च

हिक्मत कार्की कमरेड, यस्ता प्रशिक्षणले पार्टी सबल बन्ला र ?

• प्रा.डा. बद्रीविशाल पौड्याल

नेकपा एमालेले पार्टी स्कूल विभाग नै गठन गरेको छ र यसले विभिन्न तहको प्रशिक्षणमूलक पाठ्यक्रम नै तयार गरेको देखिन्छ । र, यस पार्टीले जतिको देशव्यापी प्रशिक्षण सञ्चालन कुनै पार्टीले गरेको छैन होला । आवश्यकता अनुसार स्तर हेरी समयसमयमा सारसंक्षेपमा प्रशिक्षण सञ्चालन गरेको पाइन्छ । प्रायः भारीभरकम विषयसहित प्रशिक्षणको भार नै कार्यकर्ताले थाम्न नसकेको पाइन्छ । पढाइले धेरै तर कति जानेको छ र व्यवहारमा कति उतारेको छ भनेर नियाल्ने हो भने निराशाजनक अवस्था देखिएको छ । स्वास्थ्य विज्ञानको ज्ञाता छ तर, दौत माइन आउँदैन । रातभरि पढायो सीता कसकी जोई भनेभै देखिन्छ । भएभएको विषयवस्तु कार्यकर्ताका मस्तिष्कमा भर्न खोजेको देखिन्छ । प्रशिक्षणपश्चात् सोच्ने हो भने उत्तर शून्यभै लाग्छ । यसको एउटा गतिलो प्रमाण केन्द्रीय सदस्य उपाकिरण तिमसेना हुन् । उनले हाले एक अन्तर्वार्तामा सबै पार्टी काम नलाम्ने, सबै जोगी कान चिरा भनिन् । यस खालका कुराहरु प्रकट अप्रकट रूपमा धेरै नेता र कार्यकर्ता भन्दा रहेछन् भने मैले धेरै तिरबाट प्रत्यक्ष सुनेको छु । वास्तवमा कुरो के हो ? भन्दा पार्टी प्रशिक्षणका क्रममा नेता र कार्यकर्ताको विचार केन्द्रित, समस्यामा ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ । जितिसके माक्सवाद र जबज पढाए पनि अधिकांश नेता

र कार्यकर्ता मृतआत्माको चिरशान्तिको कामना गर्न छाड्दैनन् । जनताको सामान्य परिभाषा देशमा बसोबास गर्ने सबै हुन् तर, माक्सवादी परिभाषा शब्दकोशमा शारीरिक र मानसिक श्रम गर्ने आम श्रमजीवी चाहिँ वास्तवमा जनता हुन् । यति कुरा पनि बताएको थाहा छैन । तिमसेनाजस्ता नेता र कार्यकर्ता पनि एमालेले हालका दिनसम्म देश र जनताका हितमा कुनै काम गरेको नै देख्दैनन् । अफ सरकारले खै रोजगारी दिएको ,खै व्यापक रूपमा उत्पादन गरेको ,खै उद्योग धन्दाको विकास गरेको जस्ता दीर्घकालमा दिगो सरकार हुँदा मात्र गर्न सकिने काम आजै नगरेको भनेर रोझलो गर्दा रहेछन् । तिनीहरु एमाले र ओलीका यति यति कमजोरी छन् भनेर गन्ती गर्छन् । यसको मतलब मूल्याङ्कन गर्ने सही मापदण्ड र आधारवारे थोपोसुको तिनलाई जानकारी छैन र दिएको देखिन्छ । एमाले र ओलीका कमजोरी होला र छन् ।तर, अरु पार्टी र नेताहरुका तुलनामा र सापेक्षतामा हेर्दा कति पनि फरक छैन त भन्दा बिलकुल धेरै फरक देखिन्छ । नौमहिने सरकारदेखि ओली प्रधानमन्त्री पहिले हुँदा र अहिले पनि कार्यरत रहेकाका कामहरु हेर्ने हो भने आकास र जमिनको अन्तर देखिन्छ । पठन संस्कृति अत्यन्त कमजोर रहेको र न्यून चेत भएका कार्यकर्ता र जनतालाई थोरै कुरा र विषय सिकाउनु पर्छ र यसलाई व्यवहारमा स्वेच्छिक रूपमा उतार्न लगाउने काम गर्नु पर्छ । तुलना र सापेक्षतामा मूल्याङ्कन गर्ने कुरालाई छर्लङ्ग पार्ने गरी प्रशिक्षित गर्ने काम गरियो भने एमाले नेता, कार्यकर्ता र जनता ठीक ठाउँमा उभिरहेछन् । चन्द्रमामा दाग छ भनेकै भरमा कालो चन्द्रमा भन्न मिल्दैन नि । दुधालु गाई र च्याङ्गे गाईमा कुनै फरक छैन र हुँदैन ? पढ्ने र नपढ्ने, अनि महाअलछे र जाँगरिलो सन्तानमा कुनै

फरक नदेख्ने हो भने अलिअलि भए पनि गरिखान खोज्ने सन्तानमा निराशा आउँछ । कम्तीमा केही न केही देश र जनताका हितमा काम गर्नेलाई प्रोत्साहन दिनु पर्छ, बैगुनी बन्न हुँदैन ।यस्ता आम जनताले सजिलै बुझ्ने भाषामा नेताले भनिदिए कति जाती हुन्थ्यो । अर्को समय र अंश जस्ता माक्सवादी सही मूल्याङ्कन गर्ने पद्धति रहेको छ ।तर, त्यसअनुरूप छर्लङ्ग पार्ने गरी त्यसैमा केन्द्रित प्रशिक्षण गरे जस्तो लाग्दैन । अंशमा हेर्दा एमाले र ओलीमा कमजोरी होला वा छन् । यस विषयमा प्रधानमन्त्री तथा पार्टी अध्यक्ष ओलीले नै मलाई धेरै नजिकबाट नहेर्नु, यसरी हेर्दा मेरा पनि कमजोरी देखिएलान् भन्नु भएको थियो । यसको मतलब उहाँलाई पनि आफ्ना जानी नजानी आफूमा निहित कमजोरी थाहा छन् भन्ने बुझिन्छ । यसमा अर्को कुरा के पनि छ भने आफ्ना वरपरका र वृत्तका मानिसको सल्लाह र सुझाव मान्दा पनि कमजोरी हुन सक्छन् । यस्ता कमजोरी कोशी प्रदेशलागायत कतिपय ठाउँमा भएको मलाई पनि थाहा छ । तर, यतिकै भरमा सबै स्याउ कहिएको भन्न मिल्दैन र सुहाउँदैन । सत्ता र सरकार प्रमुखका अधिपति जितिसके निगरानी गरे पनि हरिया भिँगा घुमिरहेका हुन्छन् । सुरुसुरुमा मुकिला जस्ता लामे भिँगा ऐन मौकामा आफ्नो स्वरुप देखाइहाल्छन् । त्यसैले बत्ती मुनि अँध्यारो हुन्छ र हुनसक्छ भनेर बेलेमा होसियार हुनुपर्छ । अहिले पनि पार्टी प्रशिक्षण नगर र जिल्लामा चलाइरहेको देखिन्छ तर कतिपय ठाउँमा पठन संस्कृति शून्य जस्तै भएका नेता र कार्यकर्ता पनि ठूला प्रशिक्षक भएको सुनिन्छ । टपटप टिपेका मानिसले के कति सम्झाउला भन्न सकिन्छ । यस्ता प्रशिक्षणमा कर वा रहले भए पनि पठन संस्कृतिप्रति अनुराग राख्ने बौद्धिक प्राज्ञिक, बुद्धिजीवी, नेता र कार्यकर्तालाई

पटक ठाउँ दिइँदैन । किनभने यस्ता मानिस आए भने तिनले आफ्नो प्रभाव जमाउँछन् र आफ्नो अस्तित्व धरापमा पर्छ भने डर पनि देखिन्छ । समीले आफू सरहका वृक्षलाई साथ र हात लिन्छ तर पोथ्राले भुईँमा नै बिलाउनेलाई मात्र बोक्छ । अनि कसरी पार्टी अम्लिन्छ । सबैभन्दा शक्तिशाली मोर्चा संस्कृतिक मोर्चा हो । तर, त्यही लँगडो भएपछि कसरी संस्कृति र संस्कृतिक रुपान्तरणका कामका विषयमा विमर्श हुन्छ । अफ संस्कृति विभाग नै यस सम्बन्धी खोज गर्ने कुरामा केन्द्रित नभएर बरालिएपछि गुणात्मक रुपान्तरणको विषय शून्य हुने नै भयो । राजा महाराजाहरुले विषय विज्ञहरुलाई साथ र हात लिएर काम गर्थे । यस्ता कुरा सिके पनि जाती हुन्थ्यो । दे दिया डण्डा हो गयान हबल्दार नियतका आफ्नै सर्वज्ञ हुन खोज्ने नियति व्याप्त छ । विभिन्न राष्ट्रिय समारोहमा विद्वान्,प्राध्यापक र प्राज्ञलाई मन्तव्यसहित सम्मानित रूपमा उपस्थित गराउँथे राजा महाराजा र तिनको सत्ता र सरकारले ।तर, हामी त्यस्ता व्यक्ति र व्यक्तित्वलाई दुअनी र चवनी सरहको कार्यकर्ताभन्दा कम आक्छौं । प्रशिक्षणका क्रममा ओली सरकारका पालाका तमाम कामहरु साक्षी राखेर आम कार्यकर्ता र जनतालाई राम्ररी सुभाउने हो भने पार्टी सबल नबन्ने कुरै छैन । अनि मिसन ८४ असफल हुने सम्भावना नै देखिन्छ । तर अमुक नेताका सिफारिसमा जिल्ला अध्यक्ष,सदस्य,प्रदेश सदस्य र केन्द्रीय सदस्य आदि बनाउने हो भने वरको सिन्को पर सरेवाला छैन । जे जस्तालाई काखी च्यापे पनि तिनलाई राम्ररी सुभाए त हुन्थ्यो । त्यो पनि छैन । आचार्य र गयारामका मात्र भर परेर हुन्छ तिनलाई राम्ररी प्रशिक्षित पनि गर्नुपर्छ । जन्मायो जन्मायो अनि छाडा छाडेपछि रमित मात्र हुन्छ । कतिपयले त काम गर्ने नजानेको

र भनेको पनि नमानेको देखिन्छ । मानौं मदन भण्डारी फाउन्डेसनको प्रदेश समिति छ ।तर, समितिका सबैलाई कामको एक-एक जिम्मेवारी दिएर काम गर्न दिइँदैन । यो समितिले सल्लाहकारसहित विभिन्न उपसमिति गठन गर्ने प्रावधान विधानमा छ ।तर, काम भने फिटक्क छैन । पार्टीमा विभिन्न तह र तप्काका विभिन्न हैसियतका मानिस छन् । तिनलाई रचनात्मक कामको जिल्ला दिँदा हुन्छ, दिइँदैन । समितिको अध्यक्षको आदेशाबिना सास फेर्ने पनि हुन्छ भनेभै छ । यस्ता घटनाहरुबाट यो कुरा पुष्टि हुन्छ । जबज त संस्कृति हो केवल राजनीतिक दस्तावेज मात्र त होइन नि । कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री इटहरीका एक जना शिक्षकको जन्म उत्सव मनाउन निकै मोटो रकम दिएको थाहा भयो । क्रिकेट खेलाडीलाई पनि लाखौं रकम सहयोग गरेको विषय चर्को विवादमा पर्‍यो । यतातिर कवि कलाकार रचनात्मक कार्यक्रम गर्न नसकेर रोईरहेका देखिन्छ । अनि जनमत बढ्छ ? पार्टी प्रभाव बृद्धि हुन्छ ? छोरको परम्परागत ब्रतबन्धमा लाखौं खर्च गरेर संस्कृतिक रुपान्तरण हुन्छ ? ब्रतबन्धको वास्तविक सत्य र यथार्थ थाहा नपाई रुडीग्रस्त ब्रतबन्ध गर्ने स्थायी समिति सदस्यले समाजको गुणात्मक परिवर्तनमा सिन्को भाच्चान् र पत्याउने आधार देखिन्छ । मुखले र कामले परस्पर बाभिने प्रशिक्षणको भर परेर कसरी लक्ष्य हासिल हुन्छ । अनि पतितलाई काँधमा बोकेपछि आफूसहित संस्थालाई नै पतनित पुर्‍याइन्छ । सर्वनाश हुनुभन्दा अघि नै चेत र बुद्धि पलाए कति जाती हुन्थ्यो । राजसा महासंघ,सुनसरीले ३७ औं स्थापना दिवसमा लेखक मिथिला पोखरेलले मूर्च्छित सपनाहरु तिमीले व्युँभायो शीर्षकको गीत सुनाउनु भयो । त्यस गीतमा ...तुइनको

कहरबाट जनता बचायो,महँगीको मारबाट राहत दिलायो, देशको स्वाभिमान तिमीले उठायो । पानी जहाज,ग्याँस चुल्हा सपना देखायो, सरकार दिगो भएदेखि सपना पूरा गर्थ्यौं ...भन्ने अंशहरु थिए । यस्ता रचना लेख्न लेखान कसले प्रेरित गर्ने हो ? कोही माइबाप छ ? त्यसैले एमाले प्रशिक्षणमा सापेक्षता,तुलना,समग्र र अंशजस्ता विषयमा गम्भीर रूपमा प्रशिक्षित गर्ने यस विषयमा सुमधूर गीत,गजल लेख्ने र तिनलाई सुमधूर संगीतले मञ्जउने जनमनमा र ओटमा सधैं भुण्डिने खालको बनाउने गरे सही सोच जनताका मन मस्तिष्क र हृदयमा चिरस्थायी हुन्थ्यो । सामन्तवादले भाष्यवाद र पुर्पोवाद तथा चरम रुढीवादबारे प्रभावशाली पण्डित र गुरुजनबाट बारम्बार प्रवचन गराउँछ । अनि त्यसैलाई सुमधूर स्वर र संगीतमा ढालेर आम जनतालाई मञ्जउ पाउँछ । जनताको खून पिसना चुन्ने आफ्नो सत्ता सरकार र शक्तिलाई दीर्घ जीवन प्रदान गर्छ । यसरी नै पुँजीवादले पनि आफ्नो अपसंस्कृतिलाई भरपूर संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्छ । अनि आफ्ना संस्कृतिविरुद्ध सम्मान र आदर गर्छ तर यतातिर एउटा सामान्य पत्रकार र कार्यकर्ताले ठाडै हक्छ । किनभने पत्रकारितामार्फत् पनि सांस्कृतिक रुपान्तरण गर्न सकिन्छ भनेर उसलाई सुभाउने हुन्छ । अनि टोपी लगाउन नेता भन्दा सुभाउनेको भाँको भाछ । अधिकांश केन्द्रीय नेता संस्कृति कसरी बन्छ र बनाउनु पर्छ भन्ने बारे दयनीय अवस्थाका छन् । तिनको दृष्टि विन्दु आसेपासेलाई अधिपति लगाउनु र भोलि प्रदेश,संघ र स्थानीय तहको घुम्ने कुर्सिमा बस्नु मात्रै देखिन्छ । विगत कालमा काँधमा एकाध नेताले आफ्ना बोकर शैथे गरेका स्तरहीन कार्यकर्ता बिहानदेखि खुट्टै टेक्न नसकेर समाजमा बेइज्जत भएको दृश्य आफूले नै देखेभोगेको छ । पार्टी खस्किनुको राज रहस्य आफ्नै जिल्लामा देखिन्छ ।

अमृत...

राजवंशीको अतुलनीय योगदान छ । उनले भागुडुब्बाका बालबालिकालाई शिक्षा प्रदान गर्ने हेतुले विद्यालय स्थापनाको अभियान चलाएका थिए । विसं. २०२० सालमा आफ्नो नामको एक बिद्या १२ कठ्ठा ३ धुर जमिन निःशुल्क दान गरी राजवंशीले भागुडुब्बामा 'अनिवार्य तथा निःशुल्क प्राथमिक पाठशाला केन्द्र नं. २ बोक्राभाडी' नामक विद्यालय स्थापना गरेका थिए । स्थापनाको समयमा राजवंशीले दान गरेको जमिनमा 'यू' आकारको चार कोठे विद्यालय भवन निर्माण गरिएको थियो । सो भवनमा तत्कालीन सरकारले कक्षा १ देखि ३ सम्म पठनपाठन गर्न पाउने स्वीकृति प्रदान गरेको थियो । स्थानीयबासीको साथसहयोग र शिक्षा आर्जन गर्ने विद्यार्थीको चापले विद्यालयलाई थप 'अपग्रेड' गर्नुपर्ने बाध्यता पनि थपिँदै गयो । शिक्षक, अभिभावक तथा स्थानीयबासीको सहमतिमा विसं. २०३० सालमा यस विद्यालयलाई प्राथमिकबाट निम्न माध्यमिक बनाउने प्रस्ताव अधि सारिएको थियो । सोहीअनुसार विद्यालयमा कक्षा थप गर्ने क्रम पनि बढाउँदै लगीयो । विसं. २०४२ सालसम्म स्थानीय अभिभावक

तथा समाजसेवीलागायतको सहयोगबाट ११ बर्ष निजी खर्चबाट प्रस्तावित निमाविको रूपमा विद्यालय सञ्चालन गरिएको इतिहास छ । सरकारले २०४२ साल माघ २२ गते कक्षा ७ सम्म पठनपाठन हुनेगरी निम्न माध्यमिक विद्यालय स्वीकृत गरेको थियो । स्वीकृति दिने क्रममा विद्यालयको नाम 'अनिवार्य तथा निःशुल्क प्राथमिक पाठशाला केन्द्र नं. २ बोक्राभाडी' हटाएर विद्यालय स्थापना गर्ने कार्यमा तन, मन र धन दिएर योगदान गरेका अमृतलाल राजवंशीको नामबाट विद्यालयको नाम जुराईयो 'अमृत नि.मा.वि.बोक्राभाडी राजगढ १ ।' नि.मा.वि. कक्षा ८ सम्म पठनपाठन हुनुपर्ने भएकाले २०५३ साल मंसिर ९ गतेदेखि पुनः निजी स्रोतमा कक्षा ८ थप गरियो । स्थानीय अभिभावक, शिक्षक, समाजसेवीलागायतको सहयोगमा ५० हजार रूपैयाँ बैंकको मुद्दति खातामा राखेर कक्षा ८ थप गरी सञ्चालन गरिएको थियो । कक्षा थप गरिएपनि उक्त कक्षा सञ्चालनका लागि सरकारले विद्यालयलाई शिक्षक दरबन्दी नदिएको बाद्दशी १ का पूर्व वडाध्यक्ष शम्भुसिंह राजवंशी बताउँछन् ।

जिल्लाको दक्षिण-पश्चिम भेगका निम्न आयश्रोत भएका गरिब जनताका छोराछोरीलाई आधारभूत शिक्षा उपलब्ध गराउनेतर्फ विद्यालय परिवार सधैं चिन्तित रह्यो । यसै क्रममा २०७५ सालदेखि प्रस्तावित माविका रूपमा विद्यालयमा कक्षा ९ को पठनपाठन सुरु गरियो । २०७६ सालमा यस विद्यालयका ४१ जना विद्यार्थीले पहिलो पटक कक्षा १० को एसईई परीक्षाको तयारी गरेका थिए । विद्यालयको नाममा विभिन्न दाताले दिएको कूल ५ बिघा १० कठ्ठा ३ धुर जमिन छ । त्यहीँ जमिनमा विद्यालय रहेको छ । १ बिघा जमिन अनुभुवा खोलाले कटान गरी बगरमा परिणत गरेको छ । ३ बिघा १५ कठ्ठा जमिन उचित व्यवस्थापनको अभावमा काँसधारीको रूपमा रहेको छ । विद्यालय परिसर रहेको जमिनमा ऐतिहासिक तथा पुरानो भागुडुब्बा बजार लाई आएको छ । करिब १५ कठ्ठा जमिनमा फैलिएको भागुडुब्बा बजारमा ५९ जनाले व्यापार व्यवसाय गर्दै आएका छन् । उनीहरुले एक धुरको बार्थिक ५० रूपैयाँका दरले विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई रकम बुझाउने गरेका छन् । बजार क्षेत्रमा रहेको जमिनमा बसेका पसलहरुबाट विद्यालयलाई बार्थिक आम्दानी हुने गरेको छ ।

०८४ मा भापा-१ बाट चुनाव लडिदँ : शर्मा

मेचीनगर(प्रस) । नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले ०८४ मा भापा क्षेत्र नं. १ बाट चुनाव नलड्ने बताएका छन् । नेपाली कांग्रेसको १०० दिने अभियानअन्तरगत आइतवार चुलाबारीस्थित अतिथि सदनमा क्षेत्रीय

समितिले आयोजना गरेको क्षेत्रीय भेलालाई सम्बोधन गर्दै उनले त्यस्तो बताएका हुन् । उनले अबको ०८४ मा भापा क्षेत्र नं. १ बाट चुनाव नलड्ने र साथीहरुलाई चुनाव लड्नका लागि तयारी रहन अनुरोध गरेका छन् ।

'०८४ मा कांग्रेस एकैले चुनाव लड्छ', भापा क्षेत्र नं. १ बाट प्रतिनिधि सभाका सांसदसमेत रहेका शर्माले भने-'अबको मिसन हिमालको चुचुरो र राजनीतिकको चुचुरो पुग्ने कोशिस गर्नेछु । ०८४ का लागि भोट माग्ने होइन,

पहिला भोट दिएकाहरुको ऋण तिर्नेमा लागिरहेको छु ।' भर्खै हिमालको बेस क्याम्प पुगेका सांसद शर्माले हिमालको चुचुरोसँगै राजनीतिकको चुचुरो पुग्ने अभिलासा

स्थानीय...

गर्दा सम्भ्रौतामा उल्लेख भएबमोजिम वार्थिक मर्मतसम्भार खर्च उपलब्ध गराउँदा कार्यालयको वित्तीय स्रोत यतिकै खर्च भइरहेको छ । दीर्घकालीन महत्व राख्ने ठूला योजनामा खर्च गर्न रकमको अभाव हुने छ । कार्य सुरु नै नहुने सुनिश्चित नभएका ठाउँमा विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदन तथा वातावरणीय अध्ययनमा खर्च भएमा त्यो लगानीसमेत जोखिममा पर्ने छ । अल्पकालीन सीमित व्यक्तिको लाभका लागि तत्काल अनुयुक्त स्थान/क्षेत्रमा लगानी गर्दा त्यसले भविष्यमा वित्तीय जोखिम निम्त्याउन सक्छ ।

अन्त्यमा प्रत्येक स्थानीय तहले कार्यालयमा वित्तीय सुशासन कायम राख्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ पार्दै आन्तरिक लेखा परीक्षण र महालेखा परीक्षणको क्रममा प्राप्त सुझावलाई मनन गर्दै कैफियतलाई समेत सुधार गर्दै जानु पर्छ । अर्कोतर्फ नेपाल सरकारबाट आधिकारिक विद्युतीय प्रणालीको विकास गरी सबै स्थानीय तहमा लागु गराउन सकेमा सफरवेयर खरिद र वार्थिक मर्मत शुल्कबापतको रकम अन्य प्रभावकारी कार्यमा खर्च गर्न सकिने थियो । सबै स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा प्रमुखको कार्यसम्पादनमा बेरुजु र आन्तरिक राजस्व जस्ता विषयलाई समावेश गर्न सकिनेमा वित्तीय सुशासन प्रमुख प्राथमिकतामा पर्ने थियो । खास गरी बजेट विनियोजन गर्दा नै विनियोजन कुशलता, उत्पादक र धेरै मानिस लाभान्वित हुने खालका कार्यक्रममा खर्चमा मितव्ययिता कायम गरी चुस्त र दुरुस्त प्रतिवेदन प्रणालीबाट मात्रै वित्तीय सुशासन कायम राख्दै समृद्ध पालिका निर्माण सकिन्छ ।

सुपर कार्डनेटिक एक्सप्रेस कुरियर

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चिटि, पत्र, पारसल पठाउन परे हामिलाई सम्भन्नुहोस् ।

बिगत ३ दशकदेखी अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर

सम्पर्कः
फोनः ०१३-५४०४७८
मोः ९८५२६७०३५५
बिर्तामोड (सिटी सेन्टर), कापा.
अदुवा खोला छेउ

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरु :

<p>चन्द्रगढी, मद्रपुर</p> <p>लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६२८७९९</p>	<p>दमक</p> <p>विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८५७२२४६२९</p>	<p>मेचीनगर</p> <p>चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द घिमिरे : ९८५४५४०९५०</p>	<p>उर्लाबारी</p> <p>रुपेन्द्र शर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्टियन आई: ०२९-५२५६९८</p>	<p>इलाम, मंगलबारे</p> <p>रणवीर लिम्बू ९८५६९८४७५७</p>	<p>कार्करिमट्ट</p> <p>फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४</p>	<p>कापा बजार</p> <p>बरत राजवंशी ९८५७०४९००९</p>
---	--	--	--	---	---	---

आजको राशिफल

<p>मेष आज शुभकार्यको चर्चा चलेछ । परिवारमा सुख सन्तोष छाउनेछ ।</p>	<p>कर्म आज स्वास्थ्य तथा सौन्दर्यतामा धन खर्च हुनेछ । अरुको लागि दौडधुप गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>तुला आज शुभकार्यमा सहभागिता जनाइने छ । महिला वर्गबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ ।</p>	<p>मकर आतिथ्यपूर्ण सम्मान पाइएला । वैदेशिक कार्य अधि बढ्नेछ ।</p>
<p>वृष वैदेशिक क्षेत्रको काम अधि बढ्नेछ । बस्त्र लाभ पनि हुनसक्छ ।</p>	<p>सिंह आज स्वस्थ तथा सौन्दर्यतामा धन खर्च हुनेछ । अरुको लागि दौडधुप गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>वृश्चिक पुँजी बजारमा सफलता मिल्ने छ । आर्थिक क्षेत्र राम्रै होला ।</p>	<p>कुम्भ मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउला । भार्यले विभिन्न अवसर जुराउनेछ ।</p>
<p>मिथुन आज छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा हुनेछ । राज्यबाट मान सम्मान मिल्नेछ ।</p>	<p>कन्या चोटपटक पनि लाग्न सक्छ । मन कमजोर रहन सक्छ ।</p>	<p>धनु आज प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिने बेला छ । नयाँ कार्यको योजना बन्नेछ ।</p>	<p>मिना कला र गलाको प्रभाव बढ्नेछ । दाम, इनाम र प्रतिष्ठा पनि कमाउने बेला छ ।</p>